

TIPARE DE MANIFESTARE CLINICĂ A DISFUNȚIEI MUȘCHILOR MASTICATORI

Gheorghe Bordeniuc¹, Marcela Tighineanu¹, Boris Golovin¹, Victor Lacusta²

Conducător științific: Valeriu Fala¹

¹Catedra de Stomatologie terapeutică, USMF „Nicolae Testemițanu”

²Catedra de medicină alternativă și complementară, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Datorită conexiunii funcționale, structurale și anatomice a elementelor sistemului stomatognat cu alte structuri ale corpului, în caz de patologii disfuncționale a mușchilor masticatori, este posibilă extinderea modificărilor patologice din cadrul acestui sistem spre alte structuri, în special o dată cu cronicizarea procesului, însă nu sunt pe deplin elucidați predictorii și elementele determinante ale tabloului clinic. **Scopul lucrării.** Determinarea tiparelor de manifestare diferențiată a dereglărilor mușchilor masticatori în baza evaluării matematico-statistice prin clusterizare. **Material și metode.** Au fost investigate 55 de pacienți cu dereglări temporomandibulare miogene, la care s-au colectat 63 de variabile (indici din protocolul DC/TMD și adiționali). Indicii au fost evaluați statistic prin procedeele de *feature selection* și *clusterizare* prin algoritmul k-means++. **Rezultate.** În baza procedurii *feature selection* au fost determinați 8 caracteristici clinice (4 – din protocolul DC/TMD, 4 – adiționale protocolului DC/TMD), ce permit separarea pacienților cu DMM ($p < 0.01$ spre $p < 0.000001$). În baza clusterizării cu nivel mediu de separare (*silhouette score* = 0.339), s-au determinat 2 clustere de manifestare distinctă a disfuncțiilor mușchilor masticatori (regional-localizată/ regional-generalizată). **Concluzii.** La pacienții cu disfuncții ale mușchilor masticatori, în baza protocolului DC/TMD și indicilor adiționali, se atestă diferite variante de asociere a dereglărilor locale, regionale, sistemice, însă o serie de indici sunt promițători în evidențierea tiparelor clinice distincte de manifestare a bolii. **Cuvinte-cheie:** disfuncții a mușchilor masticatori, dereglări temporomandibulare, clusterizare, predictorii.

PATTERNS OF CLINICAL MANIFESTATION OF MASTICATORY MUSCLE DISORDERS

Gheorghe Bordeniuc¹, Marcela Tighineanu¹, Boris Golovin¹, Victor Lacusta²

Scientific adviser: Valeriu Fala¹

¹Department of Therapeutic Stomatology, Nicolae Testemițanu University

²Department of Alternative and Complementary Medicine, Nicolae Testemițanu University

Background. Due to the functional, structural and anatomical connection of the elements of the stomatognathic system with other structures of the body, in case of masticatory muscles disorders (MMD), there is a possible extension of the pathological changes to other structures, especially when the process becomes chronic, but the predictors and determinants of the clinical picture are not fully elucidated. **Objective of the study.** Determination of the patterns of differential manifestation of masticatory muscle disorders based on the mathematical-statistical evaluation by clustering. **Material and methods.** 55 patients with masticatory muscles disorders were investigated, where 63 variables were collected (indices from the DC/TMD protocol and additional ones). The indices were evaluated statistically through the procedures of feature selection and clustering by the k-means++ algorithm. **Results.** Based on the feature selection procedure, 8 clinical characteristics were determined (4 – from the DC/TMD protocol, 4 – additional to the DC/TMD protocol), which allow the separation of patients with MMD (degree between $p < 0.01$ to $p < 0.000001$). Based on clustering with a medium level of separation (*silhouette score* = 0.339), 2 clusters of distinct manifestation of masticatory muscle dysfunctions (regional-localized/ regional-generalized) were determined. **Conclusion.** In patients with masticatory muscle dysfunctions, based on the DC/TMD protocol and additional indices, different variants of association of local, regional, systemic disorders are attested, but a series of indices seem to be promising in highlighting distinct clinical patterns of disease manifestation. **Keywords:** masticatory muscle disorders, temporomandibular disorders, clustering, predictors.